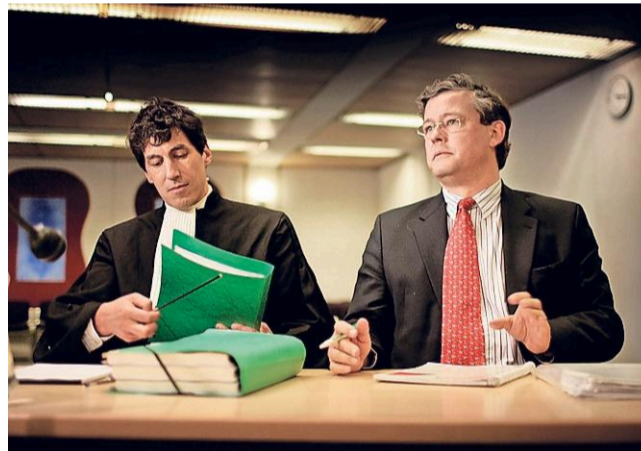

Op bezoek bij Ronald Reagan.

Bij de rechtszaak tegen de NOS.

FOTO: ANP

1990: Tekst en uitleg over de Golf-oorlog.

FOTO: ANP KIPPA

In 2003 bij het Capitool.

FOTO: DAIMON XANTHOPOULOS

Charles in het kort

Charles Groenhuijsen (1954) groeide op in Friesland en studeerde geschiedenis in Utrecht. Hij brak zijn studie af om als journalist voor het ANP en de Volkskrant te gaan schrijven. In 1983 begon hij als verslaggever bij het NOS Journaal, waarvoor hij lang correspondent was in de Verenigde Staten. In 2006 vertrok hij na een arbeidsconflict bij de NOS. Daarna presenteerde hij programma's voor verschillende omroepen en schreef hij boeken, onder meer over Amerika. Hij is getrouwd en is vader van twee zonen en een dochter. Die wonen in Amerika en Engeland. Charles en zijn vrouw wonen in Utrecht.

Het gaat veel beter dan je denkt

Niet zeuren, vindt Charles Groenhuijsen. „We zijn gezonder dan ooit, we worden ouder dan ooit en verdienen veel meer dan onze grootouders.” Met dat optimistische verhaal gaat hij de theaters langs. Gewapend met gitaar, filmpjes en een recept. „Dat we depri worden is verdrietig, maar onnodig.”

Hij komt net van zangles. En straks gaat hij nog langs zijn gitaarleraar. Want nu hij in zijn voorstelling ook liedjes brengt, moeten die ook lekker klinken, vindt Charles Groenhuijsen. Het zijn nummers met zelfgeschreven teksten. Zingend vraagt hij zich af waarom we eigenlijk depri zijn, terwijl het ons land zo goed gaat. En waarom Sombermans in ons hoofd regeert, terwijl de feiten ons juist zouden moeten laten juichen. Straks meer over zijn optimisme. Eerst die stap richting theater. Een nieuw terrein voor de man die we van de televisie kennen. „Het voelt alsof ik er een nieuw vak bijleer. Net als toen ik van de krant overstapte naar de NOS. Het is allebei journalistiek, je vertelt bij allebei een verhaal, maar op tv moet het heel kernachtig en kun je niet even opnieuw beginnen als het mis gaat.”

Aanvaring

Ruim dertig jaar werkte hij voor de NOS, waarvan 23 jaar als correspondent in de Verenigde Staten. Hij versloeg presidentsverkiezingen, stond vooraan bij wereldtoppen en was in de weken na de aanslagen op de Twin Towers dagelijks op het scherm om de kijker bij te praten. Hij woonde met zijn gezin in Amerika en zijn drie kinderen studeerden daar.

Een succescarrière. In 2006 zou de kroon op het werk komen: hij zou Philip Fretriks opvolgen als presentator

van het Journaal van acht uur. Ware het niet dat een aanvaring met toenmalig hoofdredacteur Hans Laroes roet in het eten gooide. Ze kregen ruzie over betaalde klussen die Groenhuijsen naast zijn werk deed. Hij zegt dat dit sporadisch voorkwam. „Ik had er nauwelijks tijd voor. Er waren jaren dat ik vanuit Amerika 500 bijdragen aan het Journaal leverde. Hoe kun je dan in Nederland bijklussen?” In een heet gebakerd mailtje daarover aan zijn baas gebruikte hij het woord 'schnabbelgestapo'. Niet handig, want dat betekende: einde dienstverband. „Op dat woord hebben ze me gepakt.” Hij vocht zijn ontslag aan en kreeg steun van collega's, maar het einde van het liedje was dat hij niet kon terugkomen. Als doekje voor het bloeden kreeg hij een ontslagvergoeding van bijna een half miljoen euro. „Ik had de zaak gewonnen, maar was mijn baan kwijt.” Daarom waren die centen welkom, met drie studerende kinderen en een eigen huis in Amerika.

Met uitzicht op de Dom praten we ruim twee uur. Een gesprek waarin je nog altijd zijn passie voor televisie proeft. Nee, geen wrok jegens Hilversum. Na zijn vertrek bij de NOS presenteerde hij incidenteel programma's bij Omroep Max en WNL. Hij dient hier en daar nog wel eens een programmavoorstel in, maar die hebben het scherm nog niet bereikt. „De omroepwereld van nu is een loterij met heel veel nieten. Vaak zien ze zo'n idee wel zitten, maar past het niet in het format of het schema. Als ik nog in vaste dienst was geweest, had

Lezingen

Om het niemandsland van leegte en verbittering te ontwijken, begon hij de dag na de rechtszaak met het schrijven van een boek. In het besef dat zijn naam en ervaring alleen Nederland van waarde zijn, huurde hij hier een appartement en richtte hij zich op zijn schrijfwerk en het circuit van lezingen en presentaties in het land. Tien boeken en

Charles Groenhuijsen.

FOTO: SIAAK RAMAKERS

honderden lezingen verder, heeft hij zijn huis in Washington verkocht, zijn zijn kinderen afgestudeerd en in het buitenland gebleven. Samen met zijn vrouw („Mijn eerste, in mijn vak is dat een uitzondering.”) woont hij nu in hartje Utrecht, de plek waar ze elkaar als studenten ontmoeten.

„Nog zo'n dingetje: „Als ik op tv zeg dat ik president Trump gestoord, gevaarlijk en geniaal vind, krijg ik vragen omdat ik dat woord geniaal gebruik. Terwijl die man op het gebied van politieke marketing natuurlijk écht geniaal is. Want het is toch knap dat zijn aanhang in de peilingen stijgt als je ziet dat hij voortdurend moslims, vrouwen en homo's beledigt en als objectieve onderzoekers aantonen dat hij zes keer per dag aantoonbaar liegt. Begrijp me goed, ik vind het vrese-

rechts mannetje', was hem ingefluisterd. Onzin, natuurlijk. Dat vooroordeel heb ik waarschijnlijk te danken aan het feit dat ik altijd ben blijven uitleggen waarom George Bush de Irak-oorlog was ingezogen. Na de aanslag op de Twin Towers, waren de Amerikanen zich rot geschrokken. Ze vonden dat Bush actie moest ondernemen, dus bijna het hele land was het hartgrondig eens met die oorlogen. Dat bleef ik uitleggen op tv, waarna ik door sommigen als Bush-aanhanger werd weggezet.”

Rechts mannetje

Luister naar Charles Groenhuijsen en de Verenigde Staten zijn niet ver weg. Want ook die passie is gebleven. Niet alleen omdat hij er als journalist zijn 'finest hours' beleefde, ook omdat twee van zijn kinderen er nog wonen. Nog altijd volgt hij Amerika op de voet en vertelt hij erover. Hij zegt dat hij voor ons gesprek nog iemand aan de lijn had, voor zo'n spreekbeurt. „Die man zei dat hij voor me gewaarschuwd was. 'Kijk uit, want die Groenhuijsen, is een

lijkwat Trump doet, maar qua marketing is hij toch geniaal!”

„Dat imago van rechts mannetje hangt nog even boven de tafel. Vol onbegrip schudt hij het hoofd. „Ik heb één keer in mijn leven VVD gestemd. Maar verder sta ik altijd links van het midden. Een paar keer ging mijn stem naar de PvdA, maar meestal naar D66.”

Terug naar de voorstelling waarmee hij vanaf deze week langs de theaters trekt. Leidraad voor het programma is zijn loopbaan in de journalistiek. Uren speurde hij door Hilversumse archieven om beelden op te snorren van gebeurtenissen waar hij verslag van deed. Een selectie daarvan krijgt het theaterpubliek te zien, met zijn visie op dat onderwerp met de wijsheid van nu. Gemeenschappelijk kenmerk: het gaat nu stukken beter, met de wereld.

De voorbeelden schudt hij zó uit zijn mouw: „Neem 1974. Het jaar dat ik in dit vak begon. Toen waren weekenden met dertien

Voorstelling

verkeersdoden in ons land heel normaal. Nu auto's en wegen een stuk veiliger zijn geworden, zijn die aantallen slachtoffers fors gedaald. Zo is het ook met vliegtuigkapingen en aanslagen. Het kost je wat extra tijd op Schiphol, maar die dingen komen nauwelijks meer voor.”

Op veel meer fronten ziet hij reden tot optimisme. Kijk, hij tovert de grafiekjes op zijn telefoon tevoorschijn. Wereldwijd is de gezondheidszorg sterk verbeterd, oude dictaturen kregen een democratisch bestuur, er gaan steeds minder kinderen met honger naar bed, in ons land kan iedereen studeren en we hebben veel meer geld dan onze grootouders ooit hadden. Ook de misdaadcijfers in ons land dalen, schetst hij. „Het enige dat stijgt op het gebied van misdaad, is het aantal tv-programma's erover.”

Storm

Dat de Nederlander - ondanks de vrolijk makende feiten - toch niet juist, wijt hij aan de media. „Door

vooral te focussen op het negatieve, scheidt de journalistiek een somber beeld van de werkelijkheid. Zet een journalist voor de werkkaart van Europa. Dan zal hij niet zeggen dat het bijna overal mooi weer is, maar wijst naar die ene storm bij Malta en maakt daar een verhaal van. Het gevolg is dat de kijker of de lezer denkt dat er heel wat mis is, terwijl het op grote schaal erg meevalt.”

Horen we dat uit de mond van de journalist die ruim veertig jaar in het vak zit? „Ja. Als ik nu jong was, zou ik meer op zoek gaan naar de tweede laag onder het nieuws en veel meer uitgaan van de kracht van mensen. Natuurlijk moet je het melden als er gesjoemeld wordt of als er misstanden zijn. En bij rampen moet je uitpakken. Maar plaats het ook in een breder kader. Zet er bij dat het vroeger veel erger was. Of dat het maar een incident is, omdat het in de meeste gevallen wel goed gaat.”

Is de journalist veranderd in een predikant? „Nee, zeker niet. Maar ik wijs er graag op dat de feiten aange-

Charles Groenhuijsen met eigen programma langs de theaters

ven dan het niet zo beroerd gaat met de wereld. Ik ga de depressie van het publiek niet genezen, maar als je constateert dat het publiek somberder denkt dan de feiten rechtvaardigen, wordt het tijd om dat in het juiste perspectief te zetten. Ik weet best dat er nog een hoop te verbeteren valt, maar objectief gezien valt er weinig te klagen. Dat we toch depri worden en een burn-out krijgen is verdrietig, maar onnodig.”

Hij zet zijn baseballpetje op en loopt naar buiten. Hartje Utrecht bruist en ademt optimisme. „Kijk: een winkel gespecialiseerd in pindakaas. In een land waar zo'n winkel bestaansrecht heeft, kun je toch niet klagen?”

Charles Groenhuijsen is vanaf deze week op tournee met zijn theatervoorstelling. Onder meer te zien in de schouwburg Amstelveen (31/1), het Zaantheater in Zaandam (6/2), de Leidsche Schouwburg in Leiden (13/3) en De Kampanje in Den Helder (5/4).

Jan Vriend